

ELEKTRİK, SU VE GAZ SAYAÇLARI MUAYENE YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektrik, su ve gaz sayaçlarının muayeneleri ile bu muayenelerin kimler tarafından, nerelerde ve nasıl yapılacağı, ilgili tarafların yükümlülükleri ile bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık durumunda uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, elektrik, su ve gaz sayaçlarının muayeneleri ile ilgili işlemleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

- a) Uluslararası/özel anlaşmalara dayanarak yürütülen iletim şebekesi girişlerindeki ana giriş istasyonlarında yer alan gaz sayaçlarını,
- b) Sıcak su hattından geçen su miktarını ölçen sayaçları, kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 9 uncu (**Mülga ibare:RG-1/5/2025-32887**) maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- b) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik/gaz dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- c) Damga: 11/1/2007 tarihli ve 26400 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliğinde tanımlanan damgayı,
- ç) Genel Müdürlük: Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğünü,
- d) İl müdürlüğü: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüklerini,
- e) Kanun: 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununu,
- f) Kullanıcı: Sayacın cinsine göre;
 - 1) Elektrik sayacı kullanıcısı: Elektrik sayacını dağıtım ağında kullanan dağıtım şirketini veya dağıtım lisansına sahip organize sanayi bölgesini/endüstri bölgesini, iletim sistemine doğrudan bağlı sayaçlar için Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,
 - 2) Su sayacı kullanıcısı: Su sayacını dağıtım ağında kullanan su idaresini, organize sanayi bölgesini/endüstri bölgesini veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
 - 3) Gaz sayacı kullanıcısı: Gaz sayacını dağıtım ağında kullanan dağıtım şirketini veya yetki sınırları içerisindeki organize sanayi bölgesini/endüstri bölgesini/serbest bölgeyi, gaz iletim şebekesine doğrudan bağlı sayaçlar için mülkiyet ve işletim sorumluluğu ilgili dağıtım operatörlerinde olan istasyonlarda dağıtım şirketini, mülkiyet ve işletim sorumluluğu iletim operatöründe olan istasyonlarda ise Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketini,
 - 4) (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerde bahsedilen dağıtım ağı dışında ticari amaçla kullanılan sayaçlar için sayacın sahibini,
- g) MİH: Maksimum izin verilebilir hatayı,
- ğ) Muayene raporu: Muayene edilen sayacın muayene sonucunu gösteren yazılı veya elektronik ortamda hazırlanan raporunu,
- h) Piyasaya arz: Sayacın piyasada ilk kez bulundurulmasını,
- ı) Sayaç: Elektrik, su veya gaz sayaçlarını,
- i) Servis: Sayaçların tamir ve ayar işlemleri için Bakanlık tarafından yetkilendirilen servisi,
- j) Su idaresi: Belirlenen bir bölgede su dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,

k) Tip onay belgesi: Sayacın, piyasaya arzına ilişkin olarak ilgili teknik düzenlemesine uygunluğunu gösteren AB tip inceleme belgesini veya AB tasarım inceleme belgesini ya da ulusal tip onay belgesini veya daha önce piyasaya arzla ilgili olarak Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

l) Tüketici: Elektrik, su ve gazı kendi kullanımı için alan gerçek veya tüzel kişiyi,

m) Tüketici numarası: Kullanıcı tarafından tüketiciye verilen abone/sözleşme/tesisat/ müşteri numarasını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Muayene İşlemleri

Muayeneler

MADDE 5- (1) Sayaçlar, Kanunda belirtilen aşağıdaki muayenelere tabi tutulur:

- a) İlk muayene.
- b) Periyodik muayene.
- c) Ani muayene.
- ç) Şikâyet muayenesi.
- d) Stok muayenesi.

Muayene için temel gerekler

MADDE 6- (1) Sayaç muayeneleri il müdürlüğü tarafından kullanıcının kurduğu veya anlaştığı servislerde yapılır. Servislerin kullanımından dolayı Bakanlıkça ücret talep edilmez.

(2) Sayaç muayeneleri bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlıkça hazırlanan uygulama usul ve esaslarına göre yapılır.

(3) Muayenede, sayacın tip onayının olmadığı veya tip onaylı olduğu halde tip onayını etkileyecek değişiklik yapıldığının tespit edilmesi halinde, sayacın muayenesine devam edilmez ve bu durum söz konusu sayaca yönelik düzenlenecek muayene raporunda belirtilerek gerekli işlemler başlatılır.

(4) Sayaçların şikâyet muayenesinde EK-1’de belirtilen MİH değerlerinin iki katı uygulanır.

(5) Muayenesi yapılacak sayacın takılı bulunduğu yerden sökölüp servise getirilmesinden kullanıcı sorumludur.

(6) Sayaçların muayene müracaatı, kullanıcısı veya kullanıcı tarafından yetkilendirilen servis tarafından ilgili il müdürlüğüne yapılır.

İlk muayene

MADDE 7- (1) İlk muayene; yeni yapılan veya parçaların birleştirilmesi suretiyle meydana getirilen sayaçların satışa veya kullanılmaya başlanmalarından önce veya ithal edilen sayaçların yurda sokulmaları sırasında ya da periyodik, ani, şikâyet ve stok muayeneleri sonunda damgaları iptal olunan sayaçların tamir ve ayarlanmalarından sonra veya sayaçların arızalanması sonucu kullanıcısı tarafından tamir ettirilmesinden sonra yapılan muayenedir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki sayaçların piyasaya arzından önceki ilk muayenesi;

a) AB tip inceleme belgesi veya AB tasarım inceleme belgesine sahip olanlar için onaylanmış kuruluş ya da onaylanmış kuruluştan yetki alan imalatçısı tarafından,

b) Bütünü Avrupa Birliği direktiflerini uyumlaştıran ilgili yönetmelik kapsamına girmeyip herhangi bir bölümü giren ulusal tip onay belgesine sahip kombine olarak üretilen sayaçlar için onaylanmış kuruluş veya onaylanmış kuruluştan yetki alan imalatçısı tarafından,

c) Ulusal veya uluslararası herhangi bir standardı veya teknik dokümanına göre ulusal tip onay belgesine sahip olanlar için il müdürlüğü veya Bakanlıkça yetki alan imalatçısı tarafından, yapılır.

(3) Kullanımda olan sayaçlardan muayeneleri sonucunda ayarının bozuk olduğu tespit edilerek tamiri yapılması gerekenler ile arızalanması sonucu kullanıcısı tarafından tamir ettirilenler için;

a) Tip onay değişikliğine ihtiyaç duyuluyorsa tip onay değişikliğinin yapılmasını müteakip sayaçların ilk muayenesi ikinci fıkraya göre yapılır.

b) Tip onay değişikliğine ihtiyaç duyulmuyorsa sayaçların ilk muayenesi il müdürlüğü tarafından yapılır.

(4) İlk muayeneleri sonucunda uygun bulunan sayaçlar, damga planına göre damgalanır.

(5) Tüketiciden sökül en sayaçlardan muayenesi yaptırılacaklar için o yıl veya daha sonraki yıllarda il müdürlüğüne yıl içerisinde beyanname ile müracaatta bulunulur. Beyanname, kullanıcı/servis tarafından muayeneye hazır hale getirilmiş sayaçlar için verilir. Bu beyannamede sayacın markası, modeli/tipi, sınıfı, seri numarası ve tüketiciden söküldüğü yıl belirtilir.

Periyodik muayene

MADDE 8- (1) Periyodik muayene; belli sürelerde olmak üzere sayaçlar için il müdürlüğü tarafından yapılan genel muayenedir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki sayaçların periyodik muayene süresi EK-1'de belirtilmiştir. Periyodik muayene süresi, tarih olarak değil yıl olarak izlenir ve yıl içerisinde hangi tarihte damgalanmış olursa olsun damgalandığı yıl birinci yıl olarak sayılır. Kalan süre, damgalandığı yılı takip eden yıldan itibaren hesaplanır.

(3) Kullanımda olan sayaçların tamamı kullanıcı tarafından liste halinde ilgili il müdürlüğüne her yılın ocak ayının başından şubat ayının son gününe kadar iletilir. Şubat ayının son gününün resmî tatile veya hafta sonuna rastlaması halinde liste, sonraki ilk iş günü de iletilebilir. Bu listede sayaçların markası, modeli/tipi, sınıfı, seri numarası, damgalandığı yıl ile sayacın takılı bulunduğu adres belirtilir.

(4) Üçüncü fıkradaki listeyi belirtilen süre içerisinde bildirmeyen, eksik veya hatalı bildiren kullanıcılar hakkında **(Mülga ibare:RG-1/5/2025-32887)** Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

(5) Periyodik muayene süresi dolan sayaçlar, periyodik muayene süresinin dolduğu yılı takip eden yıl içerisinde kullanıcı tarafından tüketiciden sökülür ve yerine geçerli muayenesi olan bir sayaç takılır. Aksi takdirde sayacın kullanıcısı hakkında damga süresi geçmiş ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı Kanunda belirtilen idari işlemler uygulanır.

(6) Tüketiciden sökül en sayaçlardan muayenesi yaptırılacaklar için o yıl veya daha sonraki yıllarda il müdürlüğüne yıl içerisinde beyanname ile müracaatta bulunulur. Beyanname kullanıcı/servis tarafından muayeneye hazır hale getirilmiş sayaçlar için verilir. Bu beyannamede sayaçların markası, modeli/tipi, sınıfı, seri numarası ve tüketiciden söküldüğü yıl belirtilir.

(7) Periyodik muayenede;

a) Sayacın damgasının olmadığına veya damgasına müdahale edildiğinin ya da damga süresinin geçtiğinin tespit edilmesi halinde muayene işlemine devam edilir.

b) Sayaca müdahale edildiğinin, fiziki bütünlüğünün bozulduğunun veya teknik olarak muayeneye uygun olmadığına tespit edilmesi durumunda muayenesine devam edilmez.

c) (a) ve (b) bentleri kapsamında muayeneye alınan sayacın damga süresi geçmiş olarak kullanılıp kullanılmadığına bakılır ve kullanıldığının tespit edilmesi durumunda Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

(8) Periyodik muayenelerin yaptırılması sorumluluğu sayaçların kullanıcısına aittir.

(9) Periyodik muayeneleri sonucunda uygun bulunan sayaçlar, damga planına göre damgalanır.

Ani muayene

MADDE 9- (1) Ani muayene, il müdürlüğünün göreceği lüzum veya ihbar üzerine il müdürlüğünce habersizce yapılan muayenedir. Ani muayenede;

a) Sayaçların tip onayının olmadığına tespit edilmesi halinde durum muayene raporunda belirtilir ve gerekli işlemler başlatılır. Düzenlenen muayene raporu il müdürlüğü tarafından kullanıcıya tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren 10 iş günü içinde söz konusu sayaç kullanıcı tarafından uygun bir sayaç ile değiştirilir.

b) Sayacın damgasının olmadığına, damgasına müdahale edildiğinin, sayaca müdahale edildiğinin veya sayacın fiziki bütünlüğünün bozulduğunun tespit edilmesi halinde, durum muayene raporunda belirtilir. Düzenlenen muayene raporu il müdürlüğü tarafından kullanıcıya tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren 10 iş günü içinde söz konusu sayaç kullanıcı tarafından uygun bir sayaç ile değiştirilir.

c) Sayacın damga süresinin geçtiğinin tespit edilmesi halinde, durum muayene raporunda belirtilir ve Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır. Düzenlenen muayene raporu il müdürlüğü tarafından kullanıcıya tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren 10 iş günü içinde söz konusu sayaç kullanıcı tarafından uygun bir sayaç ile değiştirilir.

(2) İl müdürlüğü tarafından raporun kullanıcıya tebliğ tarihinden itibaren 10 iş günü içinde sayacın değiştirilmemesi durumunda **(Mülga ibare:RG-1/5/2025-32887)** Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

(3) Yapılacak ani muayene kapsamında sayacın sökülmesi ve yerine uygun bir sayacın takılması gibi işlemler nedeniyle kullanıcı tüketiciden herhangi bir ücret talep edemez.

Şikâyet muayenesi

MADDE 10- (1) Şikâyet muayenesi, bir sayacın doğru çalışıp çalışmadığını tespit etmek üzere, kullanıcının veya tüketicinin müracaatı üzerine yapılan muayenedir.

(2) Tüketici tarafından yapılan şikâyetlerde müracaat sahibi gerçek kişi ise adı soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, tüketici numarası; tüzel kişi ise adı, varsa ticari unvanı, tüketici numarası ile birlikte şikâyetini, bulunduğu yerdeki il müdürlüğü belirtilerek Bakanlığa ya da kullanıcıya yapar. Bakanlığa yapılan müracaatlar il müdürlüğünce kullanıcıya iletilir. Kullanıcı tarafından şikâyet konu sayaç yerinden sökülerek ilgili servise getirilir ve muayene işlemi için il müdürlüğüne müracaatta bulunulur. Muayenesi yapılan sayacın MİH sınırları dışında çalıştığının tespit edilmesi durumunda kullanıcı tüketiciden sayaç kontrol bedeli/sökme takma ücreti almaz, MİH sınırları içinde çalıştığının tespit edilmesi durumunda ise sayaç kontrol bedeli/sökme takma ücreti alınır.

(3) Kullanıcı tarafından yapılan şikâyetlerde, şikâyet konu sayaç yerinden sökülerek ilgili servise getirilir ve muayene işlemi için il müdürlüğüne müracaat edilerek muayene yaptırılır.

(4) Kullanıcı periyodik muayene süresi dolmuş sayaçlar için şikâyet muayenesi talebinde bulunamaz.

(5) Periyodik muayene süresi dolmamış sayaçlar hakkında kullanıcının şikâyet muayenesi talebinde bulunabilmesi için sayacın doğru çalışmadığına dair somut gerekçelerin olması ve bu somut gerekçelerin başvuruda belirtilmesi gerekir.

(6) Şikâyet muayenesinde;

a) Sayacın damgasının olmadığı veya damgasına müdahale edildiğinin tespit edilmesi halinde muayenesi yapılmaz ve bu durum muayene raporunda belirtilir.

b) Sayaca müdahale edildiğinin tespit edilmesi, fiziki bütünlüğünün bozulması, teknik olarak muayeneye uygun olmaması durumlarında muayenesi yapılmaz ve bu durum muayene raporunda belirtilir.

c) Sayacın damga süresinin geçtiğinin tespit edilmesi halinde, muayene işlemine devam edilir. Bu durum muayene raporunda belirtilerek Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

ç) (a) ve (b) bentleri kapsamında muayeneye alınan sayacın damga süresi geçmiş olarak kullanılıp kullanılmadığına bakılır ve kullanıldığının tespit edilmesi durumunda Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

(7) Yapılan şikâyet muayenesi sonucunda il müdürlüğü tarafından rapor tanzim edilir ve tüketiciye iletmek üzere kullanıcıya gönderilir.

Stok muayenesi

MADDE 11- (1) Stok muayenesi, ilk muayene damgasını taşıdıkları halde satılmayıp depo, atölye, imal veya satış yerlerinde yahut henüz kullanılmasına ihtiyaç duyulmayarak stok halinde bulundurulanan sayaçların periyodik muayene süreleri içinde tekrar tabi tutuldukları bir muayene şeklidir.

(2) Sayaçların stok muayenesi 8 inci maddeye göre yapılır.

(3) Stok muayenesinin yaptırılmasından sayaçları stokta bulunduran sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Damgalama

MADDE 12- (1) İlk, periyodik veya stok muayeneleri sonucunda uygun bulunan sayaçların damgalama işlemleri Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılır.

Muayene ve damgalama ücreti

MADDE 13- (1) Sayaçların ilk, periyodik ve stok muayeneleri için 8/2/1989 tarihli ve 20074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinde belirtilen ücret alınır.

Mücbir sebepler ve beklenmeyen haller

MADDE 14- (1) Muayene süresi dolan sayaçlara ilişkin listenin il müdürlüğüne verilmesini ve/veya sayaçların muayene müracaatlarını ve/veya muayenelerinin yapılmasını engelleyecek yaygın mücbir sebeplerin veya beklenmeyen hallerin ortaya çıkması durumunda bu işlemler Bakan onayı ile ertelenebilir.

Atıflar

MADDE 15- (1) Mevzuatta elektrik, su ve gaz sayaçları ile ilgili 24/7/1994 tarihli ve 22000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış kabul edilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 1/1/2014-31/12/2019 tarihleri arasında piyasaya arz edilmiş veya en son muayenesi bu tarihler arasında yapılmış gaz iletim şebekesinde ve/veya iletim şebekesine doğrudan bağlı olan gaz sayaçları listesinin, kullanıcı tarafından ilgili il müdürlüğüne 2024 yılının şubat ayının son gününe kadar iletilmesi ve 2025 yıl sonuna kadar tüketiciden sökülerek yerine geçerli muayenesi olan bir sayaç takılması gerekir. Aksi takdirde sayacın kullanıcısı hakkında damga süresi geçmiş ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı Kanunda belirtilen idari işlemler uygulanır.

(2) Birinci fıkradaki listeyi belirtilen süre içinde bildirmeyen, eksik veya hatalı bildiren kullanıcılar hakkında **(Mülga ibare:RG-1/5/2025-32887)** Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır.

Su sayaçlarına ilişkin liste bildirimi**GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-6/3/2024-32481)**

(1) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen liste bildirim yükümlülüğü su sayaçları için 1/7/2025 tarihine kadar uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Eki için tıklayınız

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	23/11/2023	32378
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	6/3/2024	32481
2.	1/5/2025	32887